

Τον τελευταίο καιρό γίνεται πολύ λόγος για την επένδυση στα μεταλλεία, στις Σκουριές Χαλκιδικής. Σε συνδιασμό με ένα άρθρο που διάβασα στην Greenpeace Ελλάς, για ένα ατύχημα στη Φιλανδία θα ήθελα να βάλω τις σκέψεις μου σε μία σελίδα και να επιλέξω την σωστή τοποθέτηση. Από την μία έχω φίλους και συγγενείς οι οποίοι εργάζονται στα μεταλλεία και όλα αυτά τα χρόνια έχουν γίνει ειδικευμένοι επαγγελματίες μεταλλωρύχοι. Σε περίπτωση διακοπής της επένδυσης θα πρέπει να πάρουν τα σακίδια τους και να πάνε σε άλλες παραλίες. Βαρβαρικές. (Δες:Γράμμα από το Σαρλερουά)

Από την άλλη η επένδυση όχι μόνο λόγο της υλοτομίας αλλά και της επικινδυνότητας σε περίπτωση διαρροής απειλεί ιδιαίτερος το οικοσύστημα της περιοχής.

Ας τα πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή.

Σε πολλαπλές δημοσιεύσεις έχω διαπιστώσει πως πιθανόν τα μεταλλεύματα της Χαλκιδικής να είναι περισσότερα από οποιαδήποτε άλλα παγκοσμίως. Σίγουρα η περιεκτικότητά τους σε εμπορεύσιμα μέταλλα είναι από τις μεγαλύτερες. Η περιεκτικότητα δε σε χρυσό είναι ικανή να μας καταστήσει Νο1 παραγωγό στον παγκόσμιο χάρτη.

Τα μεταλλεία δεν ήταν, δεν είναι και ούτε ποτέ θα γίνουν δημόσια; (έψαχνα την άνω τελεία)

Το ίδιο συμβαίνει, αν δεν κάνω λάθος και στην «ανταγωνίστρια» χώρα Φινλανδία. Η Φινλανδία, η οποία επιβάλλοντας φόρους στις εξορύξεις και δίνοντας θέσεις εργασίας έχει ξεπλύνει τα χέρια της και το ίδιο προσπαθεί να επιβάλει και σε εμάς με έκταση του δείκτη. Τα πλεονεκτήματα να έχεις μεταλλεύματα όπως σίδηρο, χαλκό, νικέλιο κ.α. είναι πολλαπλά μιας και μπορείς να αναπτύξεις βαριά βιομηχανία αν τα εκμεταλευτείς.

Ας δούμε όμως ποια είναι η Φινλανδία.

Χώρα που απέκτησε για πρώτη φορά την ανεξαρτησία της το 1917 κατά την εξέγερση των μπολσεβίκων. Τάχθηκε κατά λάθος στο πλευρό των Γερμανών κατά το Β΄ΠΠ μιας και οι Ρώσοι τους κήρυξαν τον πόλεμο το 1939. Έχει έκταση 338.145 τ.χλμ. (30% στον αρκτικό κύκλο) και περίπου 5.325.115 κατοίκους

δηλ. 15,7 κατ/τ.χλμ. Το ονομαστικό κατά κεφαλήν ετήσιο εισόδημα 45.876 δολάρια (10^η παγκοσμίως) ενώ το καθαρό 34.462 δολάρια (22^η παγκοσμίως).

Τα στοιχεία είναι από τη Βικιπαίδεια.

Προσωπικά στοιχεία τα οποία συνέλλεξα κατά τα ταξίδια μου στο Ελσίνκι το 2009-2010 είναι τα παρακάτω:

Λαός προσηλωμένος στον κοινό στόχο. Έχει μεγάλο ποσοστό μορφωμένων και όλοι γνωρίζουν Σουηδικά και Φινλανδικά (σουόμι) μιας και είναι υποχρεωτικά στο σχολείο. Επίσης μεγάλο ποσοστό γνωρίζει αγγλικά και έχει τουλάχιστον τελειώσει Πανεπιστημίο. Κάποια όμως στοιχεία που μου είπαν συνάδερφοι και δεν υπάρχει λόγος να μην είναι αληθινά είναι τα παρακάτω:

Υπάρχει πρόβλημα και έλλειψη τεχνίτων και το ποσοστό ανεργίας 8,2% προέρχεται από την ανώτατη εκπαίδευση. Έναντι 27% της ανεργίας στην Ελλάδα.

Υπήρχε σαφή εντολή από την κυβέρνησή τους να κρατήσουν τον πληθυσμό στα ίδια επίπεδα. Σε συνδιασμό με το ηλικιακό μέσο όρο απόκτησης του πρώτου παιδιού να ανεβαίνει στις αναπτυγμένες χώρες η υπογεννητικότητα ήταν φυσικό επακόλουθο.

Η Ελλάδα βέβαια από τα 23,3 χρόνια το 1980 έφτασε το 2007 στα 29,2.

Υπήρχε μεγάλο πρόβλημα με τα εμφράγματα και αποδόθηκε στην κατανάλωση ορυκτού αλατιού. Μετά από καμπάνια που έγινε η κατανάλωση μειώθηκε κατά 92%!!!

Και ένα άλλο χαρακτηριστικό από προσωπική εμπειρία: 2 και μισή τα ξημερώματα σε σοκάκι του Ελσίνκι με μισό μέτρο χιόνι, πεζός περιμένει τον σηματοδότη να ανάψει για να διασχίσει τον δρόμο!

Αυτή η χώρα λοιπόν αποφάσισε να ακολουθήσει τον δρόμο της τεχνολογικής ανάπτυξης με βαριά βιομηχανία δίνοντας δουλειά στα παιδιά της.

Στη Φινλανδία λοιπόν έγινε η διαρροή στην επεξεργασία των λυμάτων των μεταλλείων και ουδείς μίλησε. Εγώ θα μείνω στην Ουτοκμπρι μία από τις μεγαλύτερες μεταλλευτικές εταιρείες με brand name σε κράμματα και τεράστια εργαστηριακή εμπειρία την οποία πετυχαίνω σε κάθε έργο που έλεγχω. Αυτή η εταιρεία λοιπόν έπρεπε να κάνει μελέτη των δεξαμενών και έλεγχο των συγκολλήσεων όπου θα γινόταν η επεξεργασία των λυμάτων. Να δώσει τις κατάλληλες λαμαρίνες στα κατάλληλα πάχη και να τις συγκολλήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Αυτή η εταιρεία λοιπόν απέτυχε.

http://en.gtk.fi/export/sites/en/mineral_resources/Finland_scr.pdf

Στο παραπάνω σάιτ λέει πως τα μεταλλεύματα ήταν υπό την φορολογία του κράτους έως την 1/2011 ενώ γίνεται συζήτηση αν πρέπει να γίνει δημόσια εταιρεία εκμετάλλευσης ή αν πρέπει με ποσοστά να συμμετέχει το κράτος στις 40 επιχειρήσεις που αντλούν τα απωθέματα.

Ας δούμε τώρα ποια είναι η Ελλάδα:

Έκταση 131.957 τ.χλμ

Ακτογραμμή 13676 χλμ. (η περίμετρος της Γης στον Ισημερινό είναι 40076 χλμ) Πάνω από 2500 νησιά (κατοικημένα τα 165)

Ονομαστικό κατά κεφαλήν εισόδημα 30305 δολάρια (26^η παγκοσμίως) μετρήσεις 2010

Η ανεξαρτησία ήρθε μετά από 400 χρόνια σκλαβιάς το 1830. Είχαμε προλάβει να πτωχεύσουμε όμως το 1827!

Η προσάρτηση εδαφών έγινε με τον γνωστό αγώνα αλλά και με αλλεπάλληλα δάνεια τα οποία ξεκίνησαν το 1824 χωρίς καν να είμαστε κράτος. Πτωχεύσαμε το 1843 μιας και διακόψαμε την πληρωμή των δανείων. Το 1893 επτοχεύσαμε για 3^η φορά. Ο διεθνής οικονομικός έλεγχος που ήρθε μετά τον χαμένο πόλεμο ενάντια στους Τούρκους το 1897 καταργήθηκε το 1975! Ξαναχρεοκοπήσαμε το 1932!

Ο Σπύρος Μαρκεζίνης το 1952 κάνει τον τελικό διακανονισμό όλων των προπολεμικών χρεών της Ελλάδας. Η πρωτοφανής ανάπτυξη και η αυστηρή συγκράτηση δαπανών τη δεκαετία 1955-1965 συμπάζεψαν οριστικά τα δημόσια οικονομικά και οι τελικές πληρωμές εκείνων των δανείων ολοκληρώθηκαν μόλις το 1967.

Σε όλη βέβαια την συζήτηση μπαίνουν και άλλοι παράγοντες. Οι γεωπολιτικοί.

Έτσι Γάλλοι, Άγγλοι, Γερμανοί, Αμερικάνοι, Ρώσοι και λοιποί παίζουν τα ζίρρο τους πάνω από της μπουρμπουλήθρες μεθανίου της περιοχής μας.

Αυτό που καταλαβαίνω εγώ είναι από εκεί που δεν ξέραμε τις κινήσεις στο σκάκι πρέπει να νικήσουμε τον Κασπάρωφ. Από εκεί που βοσκούσαμε τα πρόβατα εκεί επαρπέρα φυσώντας καμμιά φλογέρα, πρέπει η φλογέρα να γίνει βασικό μουσικό όργανο σε συμφωνία του Μπετόβεν.

Και όλα αυτά γιατί επί χρόνια γυρνούσαμε αδιάφορα την πλάτη σάυτά που ο τόπος απλώχερα μας δίνει. Από τον φυσικό και τον ορυκτό πλούτο ως τα μεγάλα μυαλά που συνήθως εξοστρακίζουμε. Η οικοδομή ήταν η κινητήρια δύναμη της οικονομίας. Ποια ήταν η παραγωγή της οικοδομής; Ποιος στην ουσία «σήκωνε» τις οικοδομές;

Ο ορुकτός πλούτος της Ελλάδας δεν είναι πόλεμος μεταξύ κεντρώων, αριστερών ή δεξιών. Είναι διαμάχη του ίδιου μας του εαυτού. Όλοι έχουμε οικολογική συνείδηση, άλλος λίγο και άλλος περισσότερο, και αυτό είναι που μας κάνει να αλλάζουμε στρατόπεδα.

Γι αυτό είμαστε ατίθασος λαός και πάντα είμασταν.

Οι Φιλανδοί έχουν ανάλογες ανησυχίες αλλά είναι ποιο συγκεντρωμένοι στο στόχο και έχουν πρόγραμμα. Πρόγραμμα αποδεδειγμένα πετυχημένο. Εκεί που απέτυχαν (και απ' ότι φαίνεται και εμείς) είναι να βγάλουν τεχνίτες. Με εκπαιδευτικό πρόγραμμα πιθανότατο το καλύτερο παγκοσμίως δεν δώσανε βάση σε κατώτερες εκπαιδεύσεις. Γιατί; Γιατί ο μηχανικός τους είχε τεχνική κατάρτιση. Εκείνο που δεν υπολόγισαν είναι πως δεν θα λερώσει τα χέρια του όταν θα τοποθετηθεί σε ανώτερη θέση.

Ήδη όλοι μας είμαστε με ένα τάμπλετ στα χέρια και δίνουμε λύσεις κατόπιν πολλαπλών επιλογών και βρίσκοντας σε χρόνο dt την καλύτερη λύση. Κάποιος όμως πρέπει να την εφαρμόσει. Εκεί έρχεται ο ανειδίκευτος μετανάστης ο οποίος τα κάνει όλα και σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα γίνεται το ανεκτίμητο κομμάτι της επιχείρησης.

Χαρακτηριστικό πάντως για μένα ήταν όταν αποδέχτηκα και την τελευταία βάνα και πήρε ο μηχανικός μπροστά μου τηλέφωνο στην ομάδα διαχείρισης άκουσα από το διπλανό γραφείο πανηγυρισμούς. Δεν το έχω ζήσει αλλού. Λες και η επιχείρηση ήταν δικιά τους. Πεστε μου πόσες τέτοιες επιχειρήσεις ελληνικές ξέρετε;

Η απόφαση της Φινλανδίας να ακολουθήσει τον δρόμο της εκμετάλλευσης την έκανε να βρίσκεται τόσο ψηλά σε επίπεδο απασχόλησης. Προτίμησε να την φάει μόνη της, από να της τα φάνε άλλοι.

Ο εμίρης του Κατάρ δεν αγόρασε οποιαδήποτε νησιά για τα παιδιά του. Αγόρασε νησιά στο σίγουρο «ελληνικό τρίγωνο των Βερμούδων». Εκεί που χιλιάδες ψάρια ψοφάνε συχνά λόγω των πολλαπλών διαρροών αερίων. Αν ξαναγίνει μεγάλος σεισμός στο Ιόνιο μην ανάψετε τσιγάρο κοντά στην Ιθάκη μπορεί να βρεθείτε στο Χονγκ Κονγκ.

Οι Κινέζοι έχουν φάει τα λυσσακά τους για την περιοχή μας, τα λιμάνια και τα τρένα για να έχουν πρόσβαση στη Βόρεια Ευρώπη. Ούτε τις σίγουρα αποδοτικές μεταφορές δεν μπορούμε να εκμεταλλευτούμε.

Δεν έχω καταλήξει με ποιον είμαι. Σίγουρα είμαι με την ανάπτυξη. Σίγουρα είμαι με το να «τα φάμε μαζί», μαζί όμως εεεε! Επίσης με γοητεύει η περίπτωση να δουλέψω κάπου στην Ελλάδα και να δω τα παιδιά μου να μεγαλώνουν μέσα στο σπίτι που ζω.

Σίγουρα είμαι με ένα καλύτερο μέλλον για τα παιδιά μου και σίγουρα είμαι με ένα καθαρό περιβάλλον.

Όμως αν όπως δείχνουν τα πράγματα πηγαίνουμε για διαφορετικούς τρόπους ενέργειας (πολύ σύντομα), και συμβεί αυτό πριν εμείς εξορύξουμε τα δικά μας, μάλλον θα πληρώσουμε κίολας για την οικολογική απειλή! Αν (που όπως φαίνεται η επιστήμη βρίσκεται πολύ κοντά) γίνει ακριβής ανάλυση της δημιουργίας των αποθεμάτων χρυσού στα ηφαιστειακά απολιθώματα και γίνει εξακρίβωση του μηχανισμού δημιουργίας βρισκόμαστε πολύ κοντά στη εργαστηριακή δημιουργία χρυσού. Τότε ήτε τον έχουμε ήτε όχι το ίδιο θα είναι.

Μακάρι η τελική απόφαση σε βάθος χρόνου να βγει η καλύτερη. Για όλους μας και γι αυτά που θα αφήσουμε στους επόμενους.

Μιας και δεν αποφάσησα πάλι, έχω μιάν ευχή:

Ας είμαστε η πρώτη γενιά, πριν φύγουμε, που θα σκεφτούμε τους επόμενους.